

FAQ: 100 питань та відповідей про охорону праці, ЗІЗ та технології

У цьому розділі зібрані відповіді на ключові питання підприємств щодо:

- спецодягу
- спецвзуття
- засобів індивідуального захисту (ЗІЗ)
- VR-навчання
- побудови системи безпеки

В [окремій статті на нашому сайті](#) є всі необхідні закони, постанови та статті КМУ, якими має керуватися кожен керівник та інженер з безпеки праці.

Безпека праці — це не просто вимога законодавства. Це система, яка впливає на витрати, стабільність і результат бізнесу.

Розділ 1. Спецодяг для підприємств

1. Де купити спецодяг в Україні?

Спецодяг потрібно купувати через постачальника, який підбирає рішення під умови роботи підприємства. Для цього необхідно: визначити ризики, сформулювати перелік потреб і звернутися до спеціалізованої платформи, яка працює з підприємствами. Наприклад – [Portal313](#) повністю відповідає всім технічним вимогам підприємств та вимогам законодавства.

2. Як обрати спецодяг для підприємства?

Потрібно провести оцінку ризиків, визначити типи робіт, підібрати матеріали відповідно до умов експлуатації, перевірити сертифікацію та протестувати зразки перед закупівлею.

3. Який спецодяг потрібен для виробництва?

Для виробництва потрібен спецодяг із підвищеною зносостійкістю, захистом від механічних впливів та комфортом для тривалого носіння. Вибір залежить від типу виробництва.

4. Чи обов'язковий спецодяг?

Так, роботодавець зобов'язаний забезпечити працівників спецодягом відповідно до законодавства та внутрішніх норм підприємства. (законодавчі документи в кінці статті)

5. Як перевірити якість спецодягу?

Необхідно перевірити сертифікати, матеріали, шви, зносостійкість, відповідність стандартам і репутацію виробника.

6. Чи можна економити на спецодязі?

Економія не рекомендована, оскільки це призводить до швидкого зносу, травм і додаткових витрат на заміну. Варто прорахувати економічну ефективність та вартість володіння

засобами захисту – це дуже важливо якраз для того, щоб підприємство купувало не дешево, а ефективно для своїх працівників.

7. Як часто змінювати спецодяг?

Заміна проводиться відповідно до норм експлуатації або при втраті захисних властивостей.

8. Який спецодяг підходить для складу?

Легкий, зносостійкий, зручний для руху, з вентиляцією та підвищеною міцністю.

9. Який спецодяг для холодних умов?

Утеплений, вологостійкий, вітрозахисний, багат шаровий, адаптований до температур.

10. Як обрати розмір спецодягу?

Потрібно зняти точні мірки, використовувати таблиці виробника та враховувати рухливість. На сайті Shop.portal313.com.ua під кожним товаром є розмірна сітка – це дуже зручно для того щоб обрати правильний розмір і не помилитися

Розділ 2. Спецвзуття

11. Де купити спецвзуття?

У постачальника, який підбирає взуття під умови роботи та ризику підприємства а не просто продає те що є в залишку.

12. Як обрати спецвзуття?

Потрібно врахувати поверхню, ризику, тип навантаження, сезонність і тривалість носіння.

13. Чи потрібен металевий носок?

Потрібен при ризику падіння предметів або механічних впливів.

14. Яка підошва краща?

Антиковзка, маслостійка та зносостійка, залежно від умов роботи. Отримайте консультацію фахівця перш ніж купувати захисне взуття.

15. Чи потрібне зимове спецвзуття?

Так, для забезпечення безпеки та комфорту в холодних умовах якщо люди працюють на вулиці або в холодних приміщеннях

16. Як обрати розмір спецвзуття?

Потрібно підбирати точно по розміру з урахуванням носіння протягом робочого дня. При виборі дивіться не тільки розмір, а й довжину устілки.

17. Як часто змінювати спецвзуття?

При зносі або втраті захисних властивостей. А взагалі – спецвзуття купується щорічно, під сезон.

18. Чи можна універсальне взуття?

Краще підбирати взуття під конкретні задачі та технічні вимоги до професії та робочого місця.

19. Як доглядати за спецвзуттям?

Регулярно очищати, сушити та перевіряти стан.

20. Як обрати постачальника спецвзуття?

За досвідом, асортиментом, якістю та здатністю консультувати, а ще – за вмінням продавати не товар, а вашу вигоду і ефект, результат – робота без ризиків, захист людей.

Розділ 3. Засоби індивідуального захисту

21. Що таке ЗІЗ?

Засоби індивідуального захисту — це обладнання, яке захищає працівника від виробничих ризиків.

22. Які бувають ЗІЗ?

Каски, окуляри, рукавички, респіратори, захист слуху, висотне обладнання, екзоскелети, тощо

23. Чи обов'язкові ЗІЗ?

Так, це вимога законодавства.

24. Як обрати ЗІЗ?

Потрібно провести оцінку ризиків і підібрати відповідні засоби захисту. На підприємстві мають бути прописані стандарти ЗІЗ і технічні вимоги до кожного виду захисту.

25. Де купити ЗІЗ?

Через спеціалізовані перевірені платформи, які працюють із підприємствами. На платформі має бути обов'язково наступна інформація, якщо це легальна компанія і працює в правовому полі:

- Юридична особа, код ЄДРПОУ, адреса
- Власники, керівництво
- Має бути ПРРО, щоб законно приймати платежі від фіз.осіб
- Має бути можливість замовити рахунок з IBAN для підприємств з ПДВ
- Має бути зрозуміла логіка, рубрикатор на сайті
- Має бути вибір за технічними характеристика та вимогами до ЗІЗ.

26. Як організувати систему ЗІЗ?

Оцінка ризиків, підбір, навчання, облік і контроль використання.

27. Як вести облік ЗІЗ?

Через внутрішні системи обліку або цифрові рішення.

28. Чи потрібно навчати користуванню ЗІЗ?

Так, обов'язково. Інженер з охорони праці або керівник має проводити регулярно інструктажі.

29. Як часто змінювати ЗІЗ?

Згідно з регламентами або при зносі.

30. Чи можна економити на ЗІЗ?

Ні, це збільшує ризики і витрати.

Розділ 4. Управління безпекою

31. Як перевірити сертифікацію ЗІЗ?

Через документи відповідності та стандарти.

32. Хто відповідає за ЗІЗ?

Роботодавець.

33. Чи потрібен аудит ЗІЗ?

Так, для виявлення слабких місць.

34. Як впровадити систему безпеки?

Через комплексний підхід: аналіз, підбір, навчання, контроль.

35. Чи є готові рішення?

Так, у вигляді комплексних систем безпеки. працюйте тільки з перевіреними постачальниками таких послуг.

36. Як знизити травматизм?

Через оцінку ризиків, ЗІЗ, навчання та контроль.

37. Що важливіше: ЗІЗ чи навчання?

Обидва елементи працюють разом.

38. Як почати впровадження?

З оцінки та аналізу ризиків на підприємстві.

39. Як обрати партнера?

За експертністю і досвідом + рекомендації та власний аналіз інформації про компанію та власників в інтернеті та соцмережах.

40. Чи можна автоматизувати безпеку?

Так, за допомогою сучасних СРМ систем. працюйте тільки з перевіреними розробниками, адже це важливо для вашої кібербезпеки.

Розділ 5. VR-навчання

41. Що таке VR-навчання?

Це навчання у віртуальній реальності через спеціалізовані окуляри з моделюванням небезпечних та робочих ситуацій.

42. Як працює VR-навчання?

Через симуляцію небезпечних сценаріїв.

43. Чи ефективніше VR?

Так, завдяки практичному досвіду працівник отримує не теорію, а практику проходить весь сценарій відповідає на тестові питання і в результаті має навички правильної поведінки при різних небезпечних ситуаціях.

44. Чому люди не запам'ятовують інструкції?

Через відсутність практики. Теоретичний матеріал запам'ятовується складно.

45. Як VR змінює поведінку?

Дає не тільки знання, а й практичний досвід і формує реакцію.

46. Які задачі вирішує VR?

Підготовка до ризиків і аварій, практичний досвід працівників.

47. Чи можна тренувати аварії?

Так, звісно. Це є в сценаріях навчальних програм.

48. Чи безпечне VR?

Так, повністю. На живих тренінгах неможливо повністю відтворити небезпечну ситуацію, щоб для працівника це було повністю безпечно. Наприклад: пожежа, задимленість приміщення, евакуація, зупинка серця і СЛР.

49. Чи потрібне обладнання?

Так, VR гарнітура, для окремих тренінгів – манекен і дефібрілятор, можливо вогенгасник.

50. Чи підходить для нових працівників?

Так, ці тренінги важливі для всіх, і для керівництва в тому числі.

Розділ 6. VR для бізнесу

51. Чи можна масштабувати VR?

Так, на будь-яку кількість працівників.

52. Чи підходить для великих компаній?

Так. Ми пропонуємо вам [отримати розрахунок](#) для великих підприємств, адже кількість окулярів і ліцензій впливають на ціну. Але чим більша кількість працівників – тим дешевше обходиться навчання на 1 працівника.

53. Які сценарії є?

Можна безпечно відпрацювати:

- пожежу, задимлення, евакуацію
- домедичну допомогу та СЛР
- травми, надання допомоги в складних умовах
- утилізацію сміття, екологію
- охорону праці та гігієну згідно українського законодавства

54. Чи можна кастомізувати VR?

Так. Під вашу компанію, з вашими логотипами, дизайнами приміщень ми можемо розробити окремі сценарії.

55. Як впровадити VR?

Через офіційного представника, партнера ТОВ "ОЛ&ТЕ ГРУП"

56. Скільки коштує VR?

Залежить від формату. Ми пропонуємо вам [отримати розрахунок](#) .

57. Який ефект VR?

- Зниження травматизму
- менше інцидентів

- менше лікарняних
- менше простоїв
- менше штрафів

58. Чи можна замінити інструктаж?

Частково, так. Але офіційне теоретичне навчання ніхто не відміняв.

59. Чи є VR в Україні?

Так. Детальніше про це [читайте в статті](#)

60. Де замовити VR?

Через офіційних представників.

Розділ 7. Бізнес і безпека

61. Як знизити витрати на травматизм?

Через оцінку ризиків та відбудовану систему безпеки.

62. Як підвищити дисципліну з безпеки праці?

Через контроль і навчання. За це відповідає інженер з охорони праці та керівник.

63. Як зменшити помилки?

Через регулярні інструктажі, тренінги і практику.

64. Чи впливає безпека на прибуток?

Так, звісно. працівники менше хворіють, менше травматизму, лікарняних і штрафів.

65. Які ризики ігнорування?

Втрати здоров'я (а іноді і життя) працівників + штрафи.

66. Чи потрібна стратегія безпеки?

Так. Стратегія потрібно у всьому.

67. Як побудувати систему?

Комплексно. Це має робити досвідчений інженер з охорони праці або зверніться до фахівців.

Наша екосистема має таких фахівців, [звертайтеся](#).

68. Які маєте тренди?

VR і цифрові рішення. Розглядаємо пропозиції виробників та розробників.

69. Чи варто інвестувати в нові технології для свого підприємства?

Так, звісно. Якщо ви дійсно дбаєте про людей і хочете бути "в ногу" з часом – інвестуйте, це окупиться досить швидко через низький травматизм і Вашу репутацію людяного професійного керівника.

70. Який результат?

Стабільність. Низький травматизм Щасливі роботоздатні працівники Репутація.

Розділ 8. Система і розвиток

71. Як вибрати систему безпеки?

За задачами бізнесу. Зверніться до нашого фахівця в розділі [КОНТАКТИ](#)

72. Як оцінити ризики?

Через аудит в розділі [АУДИТ](#)

73. Чи потрібен контроль?

Так звійсно. Без контролю можна втратити працівників, заплатити великі штрафи і навіть втратити репутацію.

74. Як впровадити контроль?

Через процеси і СРМ.

75. Чи можна зменшити аварії?

Так. Через оцінку ризиків, вчасні інструктажі, навчання персоналу та контроль.

76. Як навчити персонал?

Через інструктажі, тренінги, VR-тренінги і практику.

77. Як підвищити відповідальність?

Через систему, яку має створити інженер з охорони праці, бажано разом з керівником.

78. Чи впливає навчання?

Так. Але воно має бути практичним і з чесними іспитами, контролем і регулярністю.

79. Чи потрібні нові технології?

Так. Без них сьогодні ніяк!

80. Як обрати рішення?

За поставленою задачею та ефективністю. Спілкуйтесь з професіоналами.

Розділ 9. Ефективність і культура

81. Як уникнути помилок?

Через навчання і контроль.

82. Як контролювати процеси?

Через СРМ та відбудовану систему контролю.

83. Як обрати постачальника?

За досвідом та відгуками, за отриманням відповідей на всі ваші питання чи сумніви.

84. Чи потрібна аналітика?

Так. Аналітика дозволяє робити вчасно роботу над помилками і уникнути ризиків.

85. Як масштабувати систему?

Поетапно. Спочатку відбудувати і протестити, потім перевірити на практиці, а потім можна будувати філії, масштабуватися, навіть впроваджувати в інших країнах, враховуючи законодавство цих країн.

86. Як зменшити ризики?

Тільки комплексний підхід. Для початку, зробіть [АУДИТ](#).

87. Чи можна оптимізувати витрати?

Так. Через оцінку ризиків, зменшення травматизму, якісні ЗіЗ і вчасні інструктажі, навчання.

88. Як підвищити ефективність безпеки праці?

Наймайте професійних інженерів з охорони праці, вони точно знають, як. Якщо результату немає – не міняйте саостійнос систему, міняйте фахівця.

89. Чи впливає культура безпеки на фінансовий результат підприємства?

Так, культура безпеки напряду впливає на фінансовий результат підприємства.

Це проявляється в конкретних показниках:

1. Зниження витрат на травматизм

Менше нещасних випадків означає:

- менше лікарняних
- менше компенсацій
- менше витрат на заміну працівників

2. Зменшення простоїв

Коли працівники працюють безпечно, зменшується кількість аварій і зупинок виробництва.

3. Підвищення продуктивності

Працівники, які почуваються в безпеці і мають комфортний спецодяг та ЗІЗ, працюють швидше, точніше і з меншою кількістю помилок.

4. Зниження витрат на заміну персоналу

Безпечні умови праці зменшують плинність кадрів.

5. Відсутність штрафів і перевірок

Дотримання норм охорони праці зменшує ризики фінансових санкцій.

6. Покращення репутації

Компанії з високим рівнем безпеки легше залучають клієнтів, партнерів і персонал.

У підсумку культура безпеки — це не витрати, а інструмент управління фінансами підприємства.

90. Як її сформувати?

Культура безпеки не формується наказом або інструкцією. Вона створюється через системні дії.

Практичний алгоритм:

1. Визначити стандарти і правила

Необхідно чітко прописати, які правила безпеки діють на підприємстві і що є обов'язковим.

2. Забезпечити правильні інструменти

Працівник не буде дотримуватись правил, якщо:

- ЗІЗ незручні
- спецодяг не відповідає умовам
- обладнання неякісне

3. Провести не формальне, а практичне навчання

Замість "інструктажу під підпис" потрібно:

- показувати

- відпрацьовувати
- моделювати ситуації (зокрема через VR)

4. Впровадити контроль

Без контролю правила не працюють. Потрібно:

- регулярні перевірки
- відповідальні особи
- фіксація порушень

5. Показати приклад керівництва

Якщо керівництво ігнорує правила — працівники роблять так само.

6. Ввести відповідальність і мотивацію

Потрібно:

- система відповідальності за порушення
- заохочення за дотримання

7. Аналізувати і покращувати

Регулярно оцінювати:

- де виникають порушення
- чому це відбувається
- що потрібно змінити

Культура безпеки формується тоді, коли безпечна поведінка стає нормою, а не вимогою.

Розділ 10. Фінальні питання

91. Як побудувати культуру безпеки?

Через системний підхід і навчання.

92. Як зменшити людський фактор?

Через практичні тренування.

93. Чи потрібні інновації?

Так. Інновації допомагають керівнику тримати руку на пульсі, захищати працівників сучасними методами та технологіями, підвищувати рівень репутації свого підприємства.

94. Як впровадити зміни?

Зміни в системі безпеки впроваджуються не одноразово, а поетапно, через чітку управлінську модель. Спочатку необхідно провести аудит поточного стану: визначити слабкі місця, ризики та помилки в процесах. Далі формується план дій із конкретними етапами, відповідальними особами та термінами. На наступному етапі впроваджуються рішення: підбір ЗІЗ, оновлення спецодягу, запуск навчання (у тому числі практичного або VR).

Паралельно вводиться контроль — перевірки, облік і відповідальність. Завершальний етап — аналіз результатів і коригування системи. Головне правило: зміни мають бути системними і підтримуватись керівництвом, інакше вони не закріплюються.

95. Чи важлива стратегія?

Так, стратегія є критично важливою для побудови ефективної системи безпеки праці. Без стратегії підприємство діє хаотично: закупівлі відбуваються без логіки, навчання носить формальний характер, а контроль відсутній або вибірковий. Стратегія дозволяє визначити цілі (наприклад, зниження травматизму), інструменти (ЗІЗ, навчання, контроль) та показники ефективності. Вона об'єднує всі дії в одну систему і дозволяє керувати процесом, а не реагувати на проблеми. Підприємства, які працюють стратегічно, витрачають менше і отримують стабільні результати.

96. Як оцінити результат?

Результат оцінюється через конкретні вимірювані показники, а не через суб'єктивні відчуття. Основні KPI: кількість нещасних випадків, рівень травматизму, частота порушень, витрати на ЗІЗ, кількість замін, рівень використання засобів захисту. Також важливо враховувати непрямі показники: простої виробництва, продуктивність працівників, плинність кадрів. Для об'єктивної оцінки необхідно вести регулярний облік і порівнювати показники "до" і "після" впровадження змін. Якщо показники покращуються — система працює, якщо ні — її потрібно коригувати.

97. Чи можна уникнути травм?

Повністю уникнути травм неможливо, оскільки людський фактор і виробничі ризики завжди присутні. Але їх можна суттєво зменшити. Це досягається через правильний підбір ЗІЗ, якісний спецодяг і спецвзуття, регулярне навчання персоналу та постійний контроль. Найбільший ефект дає поєднання практичного навчання (зокрема VR) і системного підходу. Підприємства, які впроваджують такі рішення, знижують травматизм у рази.

98. Як працює система безпеки?

Система безпеки працює як єдиний механізм, де всі елементи пов'язані між собою. Вона включає: оцінку ризиків, підбір ЗІЗ, забезпечення спецодягом, навчання персоналу та контроль виконання правил. Якщо хоча б один елемент не працює, ефективність системи падає. Наприклад, навіть найкращі ЗІЗ не дадуть результату без навчання або контролю. Саме тому важливо впроваджувати не окремі рішення, а комплексну систему.

99. Що дає безпека бізнесу?

Безпека дає бізнесу контроль, стабільність і прогнозованість. Зменшується кількість аварій і простоїв, скорочуються витрати на травматизм, підвищується продуктивність працівників. Крім цього, підприємство отримує кращу репутацію, легше проходить перевірки і стає більш привабливим для партнерів та клієнтів. У результаті безпека стає не витратною частиною, а інструментом управління бізнесом і прибутком.

100. Де отримати комплексне рішення?

В Україні через [Portal 313](#) та [VR Safety Hub](#).

Нормативна база (законодавство України)

[Перелік всіх документів та посилань є тут](#)

Усі рішення Portal 313 відповідають чинному законодавству України та технічним регламентам.

Команда ТОВ "ОЛ&ТЕ ГРУП"

Тел.: +380503051276

Е-mail: oltegrouppltd@gmail.com

Сайт-портал: Portal313.com.ua

Інтернет-магазин: Shop.portal313.com.ua